



# Sisäinen kuvankäyttö- ohjeistus

*SEYn jäsenyhdistyksille, eläinsuojeluneuvojille ja muille toimijoille*

# Sisältö

Miksi kuvissa esiintyviin eläimiin tulee kiinnittää huomiota? 3

Mitä hyötyä tästä ohjeistuksesta on? 4

Mihin kiinnittää huomiota eläinkuvia valittaessa? 4



Eläinlajikohtaisia suuntaviivoja kuviin, joiden käytöstä olisi hyvä pidättäytyä 5



Poikkeustapaukset 15



Eläinsuojelukäynneillä otettujen kuvien käyttö viestinnässä 19

Lisälukemista 23



Lähdetiedot 24

## **Miksi kuvissa esiintyviin eläimiin tulee kiinnittää huomiota?**

*Eläinsuojelukentän toimijoina olemme väistämättä mukana määrittelemässä, millainen eläimenpito on eläinsuojelullisesta näkökulmasta katsottuna*

- a) hyväksyttävää
- b) ihailtavaa
- c) tavoiteltavaa.



Kyse ei ole vain siitä mitä puhumme ja kirjoitamme, vaan myös siitä, millaista eläinkuvastoa käytämme viestinnässämme, millaista eläinkuvaa sen kautta välitämme ja millaista hyvän eläintenpidon standardia kuvaavallistojemme myötä luomme. Siksi on tärkeää kiinnittää huomiota siihen, millaisia eläinkuvia käytämme eläinsuojelun nimissä ja millaisessa valossa esitämme nämä käyttämämme eläinkuvat.

Lisäksi ohjeen tarkoituksena on selkiyttää eläinsuojelukäytäntöihin ja -tapauksiin liittyvien kuvien käyttöperiaatteita viestinnässä, jotta kuvien julkinen käyttö on

- a) laillista
- b) hyvän tavan mukaista.

## Mitä hyötyä tästä ohjeistuksesta on?

Ohjeistuksen tarkoituksena on tarjota SEYn jäsenyhdistyksille ja muille toimijoille suuntaviivat vastuulliseen eläinkuvien käyttöön viestinnässä.

Ohjeistus sisältää yleiset suuntaviivat eläinkuvien käyttöön sekä toimintaohjeita poikkeustapauksia varten. Ohjeistuksen tarkoituksena ei ole rajoittaa tai estää yhdistyksiä tai muita toimijoita viestimästä toimintansa kannalta tärkeitä eläinsuojeluasioista tai etsimästä kuvallisilla ilmoituksilla koteja hoidossaan oleville eläimille.


Ohjeistuksen tavoitteena on toimia käyttökelpoisena työkaluna jäsenyhdistystemme, eläinsuojeluneuvojiemme ja muiden toimijoidemme arjessa. Tästä syystä se sisältää konkreettisia esimerkkejä, jotka toimijat voivat ottaa halutessaan käyttöön sellaisenaan. Näitä esimerkkejä ei kuitenkaan ole pakko noudattaa kirjaimellisesti, vaan ohjetta voi myös soveltaa käytäntöön. Poikkeuksena eläinsuojelukäynneillä otettuja kuvia koskeva ohjeistus, johon velvoitamme toimijoitamme sitoutumaan sellaisenaan.

## Mihin kiinnittää huomiota eläinkuvia valittaessa?

Kuvavalintoja tehdessä tulee pidättäytyä sellaisten eläinkuvien käytöstä, joissa esiintyy

- ulkomuotonsa takia hyvinvointiongelmista suurella todennäköisyydellä kärsivä eläin
- sellaisessa tilanteessa tai ympäristössä oleva eläin, jonka hyvinvointi tai turvallisuus on uhattuna
- lemmikkieläin, josta on potentiaalista uhkaa luonnonvaraisille eläimille.





**Eläinlajikohtaisia  
suuntaviivoja kuviin,  
joiden käytöstä olisi  
hyvä pidättäytyä**



## Koirat

## Syy

**Brakykefaaliset, eli lyhytkalloiset koirat** (esim. englantibulldoggi, ranskanbulldoggi ja mopsi, mutta myös esim. chihuahua ja cavalier kingcharlesinspanieli)

Lyhytkalloisuudesta johtuvat vakavat terveys- ja hyvinvointiongelmät, muun muassa elekielen heikkentyminen, hengitystieongelmät, silmätauti ja alttius silmävaurioille sekä vakavat neurologiset häiriöt ja kiputilat.

**Karvattomat koirat** (esim. kiinanharjakoira, perun- ja meksikonkarvattomat)

Karvattomuuteen liittyvät hammasongelmät, kuten hammaspuutokset ja -epämuodostumat. Myös mahdollinen palelu talvella ja ihon palaminen kesällä.

**Lyhytraajaiset koirat** (esim. mäyräkoirat, corgit)

Lyhytraajaisuuteen liittyvät vakavat ja kivuliaat väli-levyrappeumasairaudet, raajojen taipuminen, kyynärnivelen kehityshäiriöt ja jalkojen virheasennot, niistä aiheutuva kivulias nivelrikko ja rasitus sekä tassujen ihotulehdukset. Myös mahdollinen patellaluksaatio.

**Koirat, joilla on isoja roikkuvia ihopoimuja** (esim. napolinmastiffit, bulldogit, shar pei)

Roikkuviin ihopoimuihin liittyvät ihotulehdukset. Usein koirilla, joilla on roikkuvia ihopoimuja, on myös tavallista ahtaammat korvakäytävät, mikä altistaa ne kroonisille korvatulehduksille.

**Kokojen ääripää: minikokoiset koirat** (esim. chihuahua, pomeranian, italianvinttikoina)

Pieneen kokoon liittyvät hammas- ja purentaviat, synnytysvaikeudet, epämuodostumat, patellaluksaatio, hauras luusto ja tapaturma-alttius.

**Kokojen ääripää: jättikokoiset koirat** (esim. tanskandoggi)

Suureen kokoon liittyvät luuston kasvu- ja kehityshäiriöt, lyhentynyt elinikä.

**Hännältään ja/tai korviltaan tyvistetyt koirat**

Koiran korvien ja hännän tyvistäminen ulkonäön vuoksi on laitonta Suomessa. Tyvistettyjä koiria esiintyykin lähinnä ulkomaisissa kuvissa.

+ Muista kehityshäiriöistä kärsivät koirat.

A close-up photograph of a dog's face, likely a pit bull mix, with its large black nose in the foreground. The dog's eyes are brown and looking slightly to the right. The background is blurred, showing other people and dogs.

## **Lisäksi:**

- Noudatetaan harkintaa vapaana ulkoilevien koirien kuvien käytössä laissa säädettyinä koirien kiinnipitoaikana.
- Noudatetaan harkintaa koira-susi-risiteytysten kuvien käytössä.
- Pidättäydytään käyttämästä "hauskoihin" vaatteisiin puettujen tai turkiltaan värjättyjen koirien kuvia.



Kissat	Syy
<b>Brakykefaaliset, eli lyhytkalloiset, kissat</b> (mm. persialainen, exotic)	Lyhytkalloisuuden aiheuttamat vakavat terveys- ja hyvinvointiongelmat, kuten erilaiset silmätaudit ja alttius silmävaurioille, hammas- ja purentaongelmat, kynnelkanavan epämuodostumat ja niistä aiheutuvat ihotulehdukset, hengitystieongelmat, mahdolliset neurologiset häiriöt sekä mahdollinen elekielen heikkeneminen.
<b>Lisäksi ”maltillisemmat” brakykefaaliset kissat</b> (esim. ”dollface-persialainen”, scottish fold, brittiläinen, selkirk rex)	Muun muassa lyhytkalloisuuteen liittyvä mahdollinen elekielen heikkeneminen sekä mahdolliset kynnelkanava- ja hengitystieongelmat.
<b>”Luppakorvaiset” kissat</b> (scottish fold)	Luppakorvaisuutta aiheuttavasta geenimutaatiosta johtuva luuston kehityshäiriö, joka johtaa etenevään ja kivuliaaseen nivelrikkoon jo nuorella iällä.
<b>Karvattomat kissat</b> (mm. sfinx)	Muun muassa karvattomuuteen liittyvät iho-ongelmat, palelu ja ihon palaminen auringossa. Myös mahdollinen elekielen, liikkumisen ja ympäristössä suunnistamisen hankaloituminen.
<b>Lyhytraajaiset kissat</b> (mm. munchkin)	Lyhytraajaisuuteen liittyvät liikkumisvaikeudet, lajityypillisen käyttäytymisen estyminen, mahdollinen kehittyvä kivulias nivelrikko, synnytysvaikeudet ja pentukuolleisuus.
<b>Töpöhäntäiset kissat</b> (esim. manx, cymric)	Hännän nikamapuutoksiin liittyvät vakavat neurologiset selkärangan ja selkäytimen kehityshäiriöt.
<b>Jättikokoiset kissat</b> (maine coon)	Koon myötä kasvava alttius lonkkavialle ja siitä johtavalle kivuliaalle nivelrikolle.
<b>+ Muista kehityshäiriöistä kärsivät kissat.</b>	

A person with long hair is seen from the side, holding a camera and taking a photograph of a small, light-colored kitten sitting inside a grey, quilted pet basket. The background is a blurred indoor setting.

## **Lisäksi:**

- Noudatetaan harkintaa sellaisten kuvien käytössä, joissa on havaittavissa viitteitä kissan valvomattomaan ulkoiluun.
- Noudatetaan harkintaa nk. villikis-sahybridirodujen (esim. bengali, savannah) kuvien käytössä.
- Pidättäydytään käyttämästä "hauskoihin" vaatteisiin puettujen tai turkiltaan värjättyjen kissojen kuvia.



Kanit	Syy
<b>Brakykefaaliset, eli lyhytkalloiset, kanit</b>	Lyhytkalloisuuteen liittyvät kynekanavan epämuodostumat sekä mahdolliset hampaiden, purennan ja hengitysteiden ongelmat.
<b>Luppakorvaiset kanit</b>	Luppakorvaisuuteen liittyvä kuuloaistin heikentyminen, elekielen vaikeutuminen sekä korvatulehdukset.

+ Muista ääripiirteistä tai kehityshäiriöistä kärsivät kanit, kuten kokojen ääripäät.



Luonnoneläimet	Syy
<p><b>ihmiseen kontaktia ottava luonnonvarainen eläin</b> (esim. Ihmisen kädestä syövä tai ihmisen ruoan avulla luokseen houkutteleva eläin)</p>	<p>Eläin ja esimerkiksi sen pesintä voi häiriintyä ihmisen tunkeilevasta läsnäolosta. Ihmisen ruokima luonnoneläin saattaa kärsiä vääränlaisen ravinnon aiheuttamista kehityshäiriöistä. Lisäksi ihmiseen totunut luonnoneläin on altis ihmisen aiheuttamille vaaroille.</p>

## Lisäksi:

- Pyritään esittämään luonnoneläin ensisijaisesti luontaisessa elinympäristössään
- Pidättäydytään käyttämästä kuvia, joissa luonnoneläin esiintyy yhdessä lemmikkieläimen kanssa.





## Eksoottiset lemmikkieläimet

Pyydämme noudattamaan tarkkaa harkintaa eksoottisten eläinten kuvien käytössä, sillä suhtaudumme kriittisesti eksoottisten eläinten, kuten matelijoiden, lintujen ja kalojen, pitämiseen lemmikkeinä.

Mikäli eksoottisten eläinten kuvia päädytään kuitenkin käyttämään, pyydämme pidättäytymään muun muassa seuraavanlaisten kuvien käytöstä:

Kalat	Syy
Raskailla ja liehuvilla huntuevilla varustetut kalat (mm. taistelukalat, kultakalat)	Muun muassa raskaisiin ja liehuviin eviin liittyvät mahdolliset liikkumisvaikeudet ja alttius evävaurioille.
Ulkomuodon äärijalostuksesta ja rakenteen epämuodostumista kärsivät kalat (mm. kultakalat)	Ääripiirteisiin liittyvät mahdolliset uintivaikeudet ja uimarakon toimintahäiriöt, näkökyvyn heikkeneminen, ruoanhankinnan vaikeutuminen sekä yleinen tapaturma- ja vaurioalttius.
Keinotekoisesti värjätyt kalat	Kalojen terveyden ja hyvinvoinnin vaarantaviin värjäysmenetelmiin, kuten värikemikaalikylypyihin ja -injektioihin, liittyvä kipu, kudosaivot, stressi, tartuntataudit ja korkea kuolleisuus.  Keinotekoisesti värjättyä kalaa voi toisinaan olla vaikea tunnistaa. Jos on pienikin epäily siitä, että kuvassa esiintyvä kala on keinotekoisesti värjätty, on kuva parasta jättää käyttämättä. Kalojen keinotekoinen värjäys on laitonta Suomessa, mutta värjättyjä kaloja voi esiintyä ulkomaisissa kuvissa.

Käärmeet	Syy
Suomuttomat viljakäärmeet	<p>Muun muassa suomuttomuuteen liittyvät mahdolliset lämmönsäätely- ja nestetasapaino-ongelmat sekä alttius haavoille ja ihovaurioille.</p> <p>(Tutkittua tietoa ei toistaiseksi ole, joten riskien arviointi on teoreettista. Varovaisuuden nimissä lienee kuitenkin hyvä pidättäytyä suomuttomien viljakäärmeiden kuvien käytöstä viestinnässä.)</p>

## Lisäksi:

- Muuntogeenisten värikkäiden ja hohtavien akvaariokalojen (nk. GloFish) kuvien käytön suhteen on hyvä noudattaa harkintaa, sillä joidenkin arvioiden mukaan geneettisellä muuntelulla saattaa olla vähintäänkin välillisiä vaikutuksia kalojen hyvinvointiin. Tutkittua tietoa aiheesta ei toistaiseksi juurikaan ole, mutta harkintaa on kuitenkin syytä noudattaa varovaisuuden nimissä. Muuntogeenisten akvaariokalojen tuonti EU-alueelle on tällä hetkellä kiellettyä, joten niitä esiintyy lähinnä ulkomaisissa kuvissa.
- Pidättäydytään pienissä pyöreissä maljoissa elävien kalojen kuvien käytöstä.

## Eksoottiset linnut

- Pidättäydytään pienissä pyöreissä häkeissä elävien lintujen kuvien käytöstä.



## Lisäksi

- Muiden eläinten osalta sovelletaan kuvankäytön yleisiä ohjeita (ks. kohta: Mihin kiinnittää huomiota eläinkuvia valittaessa?).
- Hevosten kuvien kohdalla on syytä tarkastella kuvassa esiintyvän eläimen varusteita, niiden sopivuutta, tarkoituksenmukaista käyttöä (esim. suitsien turparemmin kireys) sekä hevosen kivusta tai epämukavuudesta kieliviä ilmeitä ja eleitä (esim. avonainen suu → todennäköinen kuolaimen aiheuttama kipu, vilkkuvat silmänvalkuaiset → kipu, pelko).



# Poikkeustapaukset

Ohjeistuksen tarkoituksena ei ole rajoittaa SEYn jäsenyhdistysten ja muiden toimijoiden mahdollisuuksia viestiä ja etsiä kuvallisilla ilmoituksilla koteja hoidossaan oleville eläimille. Siksi on olemassa joitain tilanteita, joissa kuvankäyttöohjeistuksessa esitetyistä suuntaviivoista voidaan poiketa.

## **Kotia etsivät äärijalostetut eläimet**

Jos hoitoon tulee kotia etsiviä ulkomuodon ääripiirteillä varustettuja eläimiä, on kuvien yhteydessä (esimerkiksi somepostauksen saatetekstissä) syytä mainita, että kyseessä on sairaaksi jalostettu eläin, joka todennäköisesti kärsii äärijalostetun ulkomuotonsa seurauksista.

Mikäli kuvassa esiintyvän eläinyksilön tiedetään vaativan erityishoitoa ulkomuotonsa takia, se olisi myös hyvä tuoda kuvan yhteydessä esille.

**Näitä eläimiä ei tule esittää ihailevassa valossa, eikä niiden mahdollista rotutaustaa tule korostaa ihailevaan sävyyn, sillä emme halua**

- ruokkia ajatusta, että erikoiset ja erikoisen rotuiset eläimet olisivat kiehtovampia ja arvokkaampia kuin ”tavalliset” moniroituiset tai roduttomat eläimet
- normalisoida eläinten ulkomuodon ääripiirteitä.





## **Poikkeukset valvomatta ulkoilevien kissojen kuvien käytössä**

Vaikka valvomattomasti ulkoilevien kissojen kuvia olisi hyvä pyrkiä välttämään ns. yleisissä konteksteissa (mainokset, jouluntoivotukset jne.), on toisinaan perusteltua julkaista kuvia vaikkapa valvomatta ulkoilevista populaatiokissoista. Tällöin olisi suositeltavaa tuoda kuvan yhteydessä jollain tapaa esille, että kyseessä on populaatiokissa.

Joskus voi myös olla tarpeen julkaista kuvia ilman ihmisen valvontaa ulkoilevasta kissasta, jos sen epäillään esimerkiksi olevan karkuteillä. Tällöin on kuvan yhteydessä myös hyvä mainita, että kyseessä on epäilty karkulainen.

## **Kotia etsivät eksoottiset eläimet**

Mikäli yhdistykselle tulee kotia etsiviä eksoottisia eläimiä, on niitä esittävien kuvien yhteydessä hyvä korostaa näiden eläinten vaativuutta lemmikkinä.



## **Hoidossa olevat ja luontoon palautettavat luonnonvaraiset eläimet**

Tapauksissa, joissa halutaan esitellä luonnonvaraisten eläinten hoitajan työtä, voidaan käyttää kuvaa luonnoneläimen hoitotilanteesta. Joskus se voi tarkoittaa ihmisen ja luonnoneläimen välisen vuorovaikutustilanteen kuvaamista tai eläimen esittämistä häkissä, pahvilaatikossa tai muussa ei-luonnollisessa ympäristössä.

Tällaisissa tapauksissa on aina hyvä mainita, että kyseessä on loukkaantuneen luonnoneläimen välttämätön hoitotoimenpide ja että kuvassa oleva luonnoneläin tullaan vapauttamaan luontoon. Näin pyrimme varmistamaan, etteivät käyttämämme kuvat rohkaise kansalaisia luonnoneläinten osaamattomaan hoitoon tai niiden ottamiseen eläiksi, mikä on laissa kielletty.

## **Muut mainitsematta jääneet ”poikkeustapaukset”**

Käytännön viestintätyössä voi tulla eteen ennalta-arvaamattomia tilanteita, joissa ei-suositeltujen kuvien käyttö on perusteltua. Tällaisissa tapauksissa on olennaisinta, että kuva taustoitetaan ja sen yhteydessä tuodaan selvästi esille, ettei kuvassa esiintyvä asetelma edusta minkäänlaista ihannetta.



A close-up, high-contrast photograph of a horse's face, focusing on its eye and muzzle. The lighting is dramatic, with strong highlights on the horse's coat and eye, set against a dark background. The horse's eye is partially closed, and its muzzle is visible in the lower right. The overall mood is intimate and powerful.

**Eläinsuojelukäynneillä  
otettujen kuvien käyttö  
viestinnässä**

*Eläinsuojelukäynnin (kissapopulaatioiden loukutus, neuvontakäynti yms.) yhteydessä eläimen omistajan tai haltijan hallinnoimalla yksityisalueella otettujen kuvien julkaisussa on noudatettava erityistä harkintaa. Sen lisäksi, että toimintamme on oltava kaikin puolin laillista ja kriittisen tarkastelun kestävä, on sen oltava myös hyvän tavan mukaista.*

Vaikkei toiminta, kuten eläinten kuvaaminen yksityisalueella eläinsuojelukäynnin yhteydessä ja kuvien julkaiseminen somessa, välttämättä rikokaan lakia, tai mahdollinen kuvan julkisesta käytöstä tehty tutkintapyyntö johda syytteeseen, voi kyse silti olla hyvän tavan vastaisesta ja täten ei-hyväksyttävästä toiminnasta. Se, että toimimme kuvien käytössä lain ja hyvän tavan mukaisesti ylläpitää luotettavuuttamme sekä kansalaisten että viranomaisten (esim. valvontaeläinlääkärit) silmissä.

### **Eläinsuojelukäynnillä otettuja kuvia julkisessa viestinnässä käytettäessä on varmistettava, että**

- kuva rajataan tai käsitellään niin, ettei ympäristö (piha, asunto tai muu yksityisalue) ole tunnistettavissa ja yhdistettävissä henkilöön
  - kuvassa ei näy ihmisiä, vaan ainoastaan eläimiä
  - kuvattaessa noudatetaan hyvää tapaa: jos omistaja ilmaisee, ettei halua kodissaan/tontillaan kuvattavan, otetaan paikan päällä ainoastaan mahdolliseen tutkintapyyntöön tekemiseen vaadittavat kuvat
  - kuvan yhteydessä ei viitata millään tapaa yksittäiseen eläinsuojelutapaukseen, vaan viestisisällön ja asiayhteyden tulee olla yleisluontoinen
  - esimerkiksi puhelimella otetun julkaistavan tai julkaisutarkoituksissa eteenpäin lähetettävän kuvan metatietoihin ei ole tallentunut kuvauspaikan GPS-koordinaatteja (monet puhelimet tallentavat nämä tiedot vaivihkaa automaattisesti), joiden perusteella kuva voidaan yhdistää paikkaan ja henkilöön.
- Lisäksi suosittelemme pidättäytymään aivan tuoreita eläinsuojelutapauksia koskevien kuvien käytöstä kuviin mahdollisesti liittyvien ihmisten anonymiteetin varmistamiseksi.



Eläinsuojelukäynneillä otettujen kuvien käyttöön ei voida antaa täysin yleispätevää ohjetta, vaan kuvan julkaisun laillisuutta arvioidaan tarvittaessa kuvakohtaisesti poliisin ja tuomioistuimen toimesta. Eläinsuojelutapauksiin liittyvien yksityishenkilön omistamalla alueella otettujen kuvien käytössä ja kuvaan liittyvässä sanallisessa viestinnässä onkin noudatettava erityistä varovaisuutta. Jos jonkin yksittäisen kuvan julkaiseminen herättää yllä mainittujen ohjeiden valossa vähänkään epävarmuutta, on kuva parempi jättää suosiolla julkaisematta.

Eläinsuojelutapauksina esimerkiksi eläinsuojeluyhdistyksen hoitoon siirtyneistä eläimistä voidaan kuitenkin ottaa kuvia ja julkaista niitä huoletta siinä vaiheessa, kun ne ovat yhdistyksen hallussa ja siirretty pois yksityishenkilön omistamalta tontilta tai muulta yksityisalueelta.

*Tätä osiota varten on konsultoitu sekä poliisia että juristia.*





## ***Vanhojen eläinsuojelukäynteihin liittyvien arkistokuvien käyttö viestinnässä***

*SEYn kuva-arkistosta löytyy eläinsuojelukäynneillä otettuja kuvia 1980–1990-luvuilta.*

Vanhojen kuvien käytössä on niiden iän vuoksi tuoreita kuvia pienemmät riskit. Kuvissa esiintyviä eläimiä ei esimerkiksi ole ollut enää pitkään aikaan olemassa, joten tänä päivänä ihmiset eivät välttämättä kovinkaan suurella todennäköisyydellä tunnista kuvissa esiintyviä eläinyksilöitä ja osaa yhdistää niitä tiettyihin paikkoihin tai henkilöihin.

**Joitain seikkoja näidenkin kuvien käytössä on kuitenkin hyvä huomioida:**

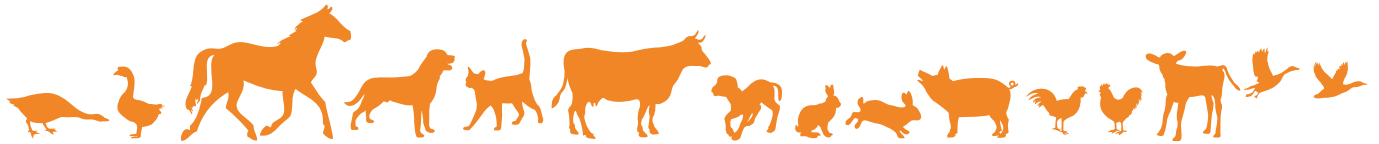
- Kuvassa ei saa näkyä ihmisiä, fokus eläimessä.
- Kuvassa olevan taustan tulisi olla mahdollisimman geneerinen: taustalla ei saa näkyä tunnistettavia rakennuksia tai muuta vastaavaa.
- Kuvaan liittyvän sanallisen viestin tulee olla yleisluontoinen, eikä kuvaa saa kytkeä mihinkään yksittäiseen eläinsuojelutapaukseen.

*Tätä osiota varten on konsultoitu juristia.*



## **Lisälukemista:**

Iso-Britannian Eläinlääkäriliiton (British Veterinary Association BVA) ohjeistus eläinten käyttämisestä mainonnassa (englanniksi): [https://www.bva.co.uk/media/2971/bva\\_pets\\_in\\_advertising\\_2018.pdf](https://www.bva.co.uk/media/2971/bva_pets_in_advertising_2018.pdf)



## Lähdetiedot:

**Tom Ambrose – theguardian.com** (2024). UK experts warn against buying 'XL bully cats'. Julkaistu: 19.10.2024

**apnews.com** (2015). German court orders whisker-free cat castrated. Julkaistu: 23.9.2015

**Sandra S. Ashley – wowpooch.com** (2021). 12 Horrible Reasons: Why And How Dying Your Dog's Hair Is A Bad Idea? Päivitetty: 9.5.2021

**Benalla Veterinary Clinic – facebook.com** (2016). Jessie's nostril surgery

**Livia Benato** (online) Brachycephalic syndrome. In: Vetlexicon Lapis. ISSN 2398-2969. Vetstream Ltd, UK

**Hannah Campbell** (2024). Anatomical evaluation of brachycephalism in cats and rabbits. The Veterinary Nurse. Volume 15. Issue 4

**Stuart D. Catlin** (2003). Cage Shopping: What to look for when buying a parrot cage. AFA Watchbird Magazine Vol. 30 No. 2, 2003

**Anne Dagner, Tammy Hunter & Lynn Buzhardt – VCA Animal hospitals – vcahospitals.com** (2023). Why Do Cats Have Whiskers?

**Dog Breed Health - A Guide to Genetic Health Issues for Dog Breeds – dogbreedhealth.com** (n.d.). Chinese Crested

**Dog Breed Health - A Guide to Genetic Health Issues for Dog Breeds – dogbreedhealth.com** (n.d.). Conformation-related Welfare Problems

**Dyreklinikken Artemis – artemis.dk** (n.d.) Case from Artemis

**Stephen S. Easter Jr. & Peter F. Hitchcock** (1986). The Myopic Eye of the Black Moor Goldfish. Vision Res. Vol. 26. No. 11, pp. 1831-1833

**Hanie Elfenbein – petmd.com** (2021). Dog Breeds Prone to Ear Infections. Julkaistu: 30.10.2017, päivitetty: 10.2.2021

**Petra Eretová, Quanxiao Liu, Lucie Přebilová, Helena Chaloupková, Viktória Bakos, Rita Lenkei & Péter Pongrácz** (2024). Can my human read my flat face? The curious case of understanding the contextual cues of extremely brachycephalic dogs. Applied Animal Behaviour Science, Volume 270, January 2024. DOI: 10.1016/j.applanim.2023.106134

**Valentin O. Eşanu, Claudiu Gavriloiu, Ioan G. Oroian & Philippe Burny** (2016). Some considerations concerning the artificially colored aquarium fish trade. AACL Bioflux, 2015, Volume 8, Issue 1., 116-121

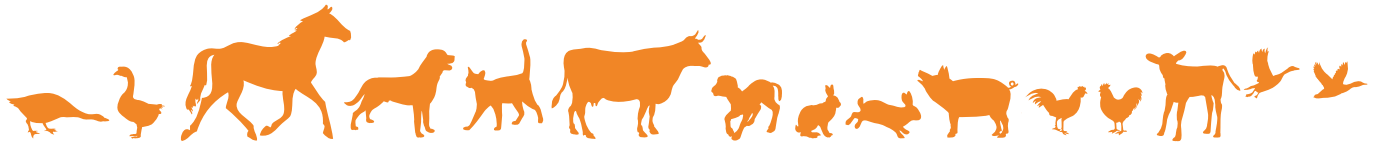
**everyanimalproject.com** (2020). Here's Why Trademarked Glowing Fish Aren't Such a Bright Idea. Julkaistu: 26.2.2020

**Farnworth M. J., Chen R. Packer R. M. A., Caney S. M. A. & Gunn-Moore D. A.** (2016). Flat Feline Faces: Is Brachycephaly Associated with Respiratory Abnormalities in the Domestic Cat (*Felis catus*)? PLoS ONE 11(8): e0161777. DOI: 10.1371/journal.pone.0161777

**Farrell, L. L., Schoenebeck, J. J., Wiener, P., Clements, D. N., & Summers, K. M.** (2015). The challenges of pedigree dog health: approaches to combating inherited disease. Canine genetics and epidemiology, 2, 3. DOI: 10.1186/s40575-015-0014-9

**FECAVA – fecava.org** (2024). Dutch Breeding Ban for Hairless Cats. Julkaistu: 22.5.2024

**Finka Lauren R., Luna Stelio P. L., Mills Daniel S. & Farnworth Mark J.** (2020). The Application of Geometric Morphometrics to Explore Potential Impacts of Anthropocentric Selection on Animals' Ability to Communicate via the Face: The Domestic Cat as a Case Study. Front. Vet. Sci., 21 December 2020. DOI: 10.3389/fvets.2020.606848



**finlex.fi** (n.d.). Laki eläinten hyvinvoinnista 693/2023

**Alexandra Fisher – abc.net.au** (2018). Don't dress up dogs and cats for Facebook, Instagram: RSPCA. Julkaistu: 28.5.2018

**Hadley E. Gleason, Heidi Phillips & Annette M. McCoy** (2023). Influence of feline brachycephaly on respiratory, gastrointestinal, sleep, and activity abnormalities. *Veterinary Surgery* Volume52, Issue3, April 2023, Pages 435-445. DOI: 10.1111/vsu.13931

**Emma M. Gosling, Jorge A. Vázquez-Diosdado & Naomi D. Harvey** (2018) The Status of Pet Rabbit Breeding and Online Sales in the UK: A Glimpse into an Otherwise Elusive Industry. *Animals* 2018, 8, 199; DOI: 10.3390/ani8110199

**Hallamvets.co.uk** (n.d.). Brachycephalic Syndrome. Health and welfare information about your rabbit from Vetlexicon Lapis

**Naomi D. Harvey, James A. Oxley, Giuliana Miguel-Pacheco, Emma M. Gosling & Mark Farnworth** (2019). What Makes a Rabbit Cute? Preference for Rabbit Faces Differs with Skull Morphology and Demographic Factors. *Animals (Basel)*. 2019 Oct; 9(10): 728. DOI: 10.3390/ani9100728

**International Cat Care** (2025). The Cat Group Position Statement on Hybrid Cats. Julkaistu: 18.3.2025

**International Cat Care** (2018). Sphynx. Julkaistu: 9.10.2018

**International Cat Care** (2018). Scottish Fold disease – osteochondrodysplasia. Julkaistu: 5.9.2018

**Johnson, Jade & Burn, Charlotte** (2019). Lop-eared rabbits have more aural and dental problems than erect-eared rabbits: a rescue population study. DOI: 10.1101/671859

**Kiviranta A-M, Rusbridge C., Laitinen-Vapaavuori O., Hielm-Björkman A., Lappalainen A.K., Knowler S.P. & Jokinen T. S.** (2017). Syringomyelia and Craniocervical Junction Abnormalities in Chihuahuas. *Journal of Veterinary Internal Medicine*, vol. 31, no. 6, pp. 1771-1781. DOI: 10.1111/jvim.14826

**koopgeenkortsnuut.nl** (n.d.) Don't buy a flat-faced dog or cat

**Courtney P. Korff & Baye G. Williamson** (2020). Clinical Presentation of Chiari-like Malformation in 2 Persian Cats. *Topics in Companion Animal Medicine*, Volume 41, November 2020. DOI: 10.1016/j.tcam.2020.100460

**Kupczik K., Cagan A., Brauer S., & Fischer M. S.** (2017). The dental phenotype of hairless dogs with FOXI3 haploinsufficiency. *Scientific reports*, 7(1), 5459. DOI: 10.1038/s41598-017-05764-5

**Erica Larsson – thehorse.com** (2019). Identifying Behavioral Pain Indicators in Ridden Horses. Julkaistu: 28.2.2019

**Donald Lee – dog-grooming-training.com** (2020). Why You Should Not Dye Your Dog's Fur? Julkaistu: 6.4.2020

**Ryan Llera – vcahospitals.com** (n.d.). Skin Fold Pyoderma in Dogs

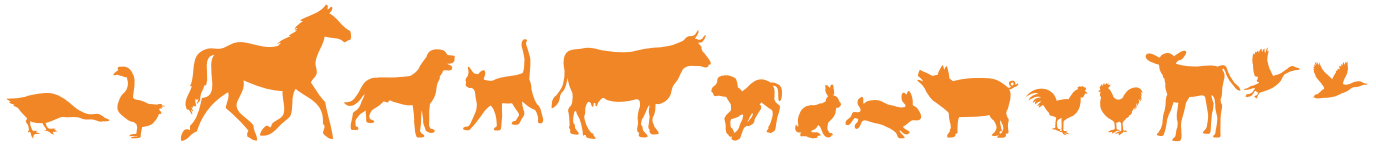
**Jamie Lovejoy – petmd.com** (2021). Why Do Cats Have Whiskers? Julkaistu: 21.8.2021

**Matthew Low, Per Eksell, Kjell Högström, Ulrika Olsson, Lars Audell & Åsa Ohlsson** (2019). Demography, heritability and genetic correlation of feline hip dysplasia and response to selection in a health screening programme. *Sci Rep* 9, 17164, 2019. DOI: 10.1038/s41598-019-53904-w

**Maa- ja metsätalousministeriö – mmm.fi** (2019). Koirasusien kasvattaminen kielletään kesäkuun 2019 alussa. Ohje, 14.5.2019

**Stan MacMahon & Peter Burgess** (1998). Why it's cruel to dye. *Practical Fishkeeping*, March 1998

**Denis Marcellin-Little** (2020). Limb deformities in dogs: the role of the primary care veterinarian. *ISVMA* – November 2020



**Marine Institute – fishhealth.ie** (n.d.). Ornamental Imports - Frequently Asked Questions (FAQs)

**Mirjami Miettinen** (2015). Kuolaimen ja turpahihnan valinnan, sovituksen ja käytön merkitys ratsuhevoson suun terveydelle. Licensiaatin tutkielma, kliininen hevoslääketiede, Helsingin yliopisto 3/2015

**Katariina Mäki & Riitta Kempe** (2023). Eläinjalostukseen liittyvän eläinsuojelulainsäädännön toimeenpanon tehostaminen – Osa III: Koiranjalostuksen ongelmat ja valvontakriteerit. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 16/2023

**Katariina Mäki – katariinamaki.com** (2023). Koiran lyhyet raajat voivat aiheuttaa terveysongelmia. Julkaistu: 24.5.2023

**Katariina Mäki – katariinamaki.com** (2022). Retrogeenit – yhdestä lyhytraajaisuus, toisesta ennenaikainen välilevyrappeuma. Julkaistu: 10.4.2022

**Nicholas, F. W., Tammen, I., & Sydney Informatics Hub.** (2024). OMIA:001583-9685: Online Mendelian Inheritance in Animals (OMIA) [dataset]. DOI: 10.25910/2AMR-PV70

**Dan G. O'Neill, Charlotte Romans, Dave C. Brodbelt, David B. Church, Petra Černá & Daniëlle A. Gunn-Moore** (2019). Persian cats under first opinion veterinary care in the UK: demography, mortality and disorders. *Sci Rep* 9, 12952 (2019)9:12952. DOI: 10.1038/s41598-019-49317-4

**Kinya G. Ota & Gembu Abe** (2016) Goldfish morphology as a model for evolutionary developmental biology. *WIREs Developmental Biology* Volume 5, Issue3, May/June 2016, Pages 272-295 DOI: 10.1002/wdev.224

**Michael M. Pavletic & Nicholas J. Trout** (2023). Successful correction of stenotic nares using combined Alar Fold Lift-Up and Sulcus Pull-Down Techniques in brachycephalic cats: 8 cases (2017–2022). *Journal of the American Veterinary Medical Association* Issue: 01 Sep 2023. DOI: 10.2460/javma.23.01.0054

**Petmd.com** (2016). Can You Actually Keep Fish in Bowls? Julkaistu: 11.2.2016.

**Pet Health Hub – psda.org.uk** (n.d.). Skin fold dermatitis in dogs

**C.C.F. Pleeing & C.P.H. Moons** (2017). Potential welfare issues of the Siamese fighting fish (*Betta splendens*) at the retailer and in the hobbyist aquarium. *Vlaams Diergeneeskundig Tijdschrift*, 2017, 86, tel. 213-223. DOI: 10.21825/vdt.v86i4.16182

**Tarja Pääkkönen – kennelliitto.fi** (n.d.). Chiari-tyyppinen epämuodostuma ja syringomyelia

**RSPCA – kb.rspca.org.au** (2019). What are the animal welfare issues with pets wearing costumes? Päivitetty: 30.4.2019

**Ruokavirasto – ruokavirasto.fi** (2017). Koristevesieläimien kaupallinen tuonti EU-maista, Norjasta, Islannista, Liechtensteinista ja Sveitsistä Suomeen

**Sachverständigengruppe Tierschutz und Heimtierzucht**, Gutachten zur Auslegung von § 11b des Tierschutzgesetzes (Verbot von Qualzuchtung). 2005

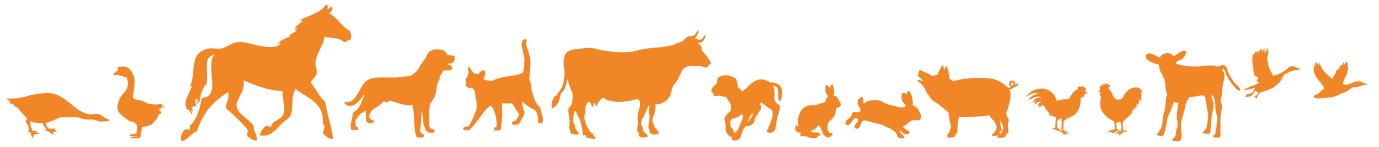
**Jessie Sanders – youtube.com** (2021). Goldfish Buoyancy Disorders

**Jessie Sanders – thesprucepets.com** (2021). How to Take Care of Goldfish

**Jessie Sanders – cafishvet.com** (2020). How long do goldfish live? Successfully Celebrate Your Goldfish's 20th Birthday

**Mark D. Scherz – markscherz.tumblr.com** (n.d.). Can you list some of the negative side-effects of scaleless snake breeding? I've heard mixed thoughts on the practice

**Claudia Schlueter, Klaus D Budras, Eberhard Ludewig, Elisabeth Mayrhofer, Horst E Koenig, Alice Walter & Gerhard U Oechtering** (2019). Brachycephalic Feline Noses: CT and Anatomical Study of the Relationship between Head Conformation and the Nasolacrimal Drainage System. *Journal of Feline Medicine and Surgery* (2009) 11, 891-900. DOI: 10.1016/j.jfms.2009.09.010



**Rachel Addelman Seder** (2017). AAFP Position Statement: Hybrid cats. *JFMS Clinical Practice*, 312-313

**Shirlie Sharpe – thesprucepets.com** (2024). Fin Rot in Aquarium Fish

**Shirlie Sharpe – thesprucepets.com** (2019). Artificially Colored Aquarium Fish. Päivitetty: 8.12.2019

**Katharina Zoë Schatz, Elisabeth Engelke & Christiane Pfarrer** (2021). Comparative morphometric study of the mimic facial muscles of brachycephalic and dolichocephalic dogs. *Anat Histol Embryol.* 2021;00:1-13. DOI: 10.1111/ah.12729

**M.J. Schmidt, M. Kampschulte, S. Enderlein, D. Gorgas, J. Lang, E. Ludewig, A. Fischer, A. Meyer-Lindenberg, A.R. Schaubmar, K. Failing & N. Ondreka** (2017). The Relationship between Brachycephalic Head Features in Modern Persian Cats and Dymorphologies of the Skull and Internal Hydrocephalus. *Journal of Internal Veterinary Medicine*, Volume31, Issue5, September/October 2017, Pages 1487-1501. DOI: 10.1111/jvim.14805

**Penny Skinner – discover.hubpages.com** (2019). Is it Cruel to Keep Glofish? Julkaistu: 10.2.2019

**Tiina Sormunen – elaintenystava.fi** (2019). Eläimen etu edellä luontoon. Julkaistu: 19.6.2019

**Claire Speight, Emma Purnell & Kristina Hunter** (online) Brachycephalic syndrome. In: *Vetlexicon Lapis*. ISSN 2398-2969. Vetstream Ltd, UK

**Mark Stickney – vetmed.tamu.edu** (2012). Dangers of pet Halloween costumes. Julkaistu: 25.10.2012

**Stortvet.com: Bishops Stortford Veterinary Hospital – stortvet.com** (n.d.). Category: respiratory-problems-rabbits: snuffles – the facts

**thehappycatsite.com** (2019). Flat Faced Cats – Investigating Brachycephalic Cat Breeds. Julkaistu: 26.9.2019

**Universities Federation for Animal Welfare UFAW – ufaw.org** (n.d.). Genetic Welfare Problems of Companion Animals: Fish

**Universities Federation for Animal Welfare UFAW – ufaw.org** (n.d.). Genetic Welfare Problems of Companion Animals: Manx syndrome

**Universities Federation for Animal Welfare UFAW – ufaw.org** (n.d.). Genetic Welfare Problems of Companion Animals: Munchkin limb deformity.

**Universities Federation for Animal Welfare UFAW – ufaw.org** (n.d.). Genetic Welfare Problems of Companion Animals: Scottish fold osteochondrodysplasia

**Universities Federation for Animal Welfare UFAW – ufaw.org** (n.d.). Genetic Welfare Problems of Companion Animals: Persian – Brachycephaly

**Molly Varga, Anna Meredith OBE & Livia Benato** (online) Heart: cardiomyopathy. In: *Vetlexicon Lapis*. ISSN 2398-2969. Vetstream Ltd, UK

**VgLucdavis.edu** (n.d.). Chondrodystrophy (CDDY and IVDD Risk) and Chondrodysplasia (CDPA)

**Yen-Chen Chen & Yung-Shun Chang** (2023). A novel surgical approach for feline stenotic nares: Bilateral wedge resection of the dorsal lateral nasal cartilage in seven cases. *Veterinary Medicine and Science*, Volume9, Issue6, November 2023, Pages 2430-2437. DOI: 10.1002/vms3.1302

**Kuvat:** Unsplash. Pixabay & Adobe Stock Images



SEY Suomen eläinsuojelu, 2021, 2025

**SEY**  
SUOMEN ELÄINSUOJELU